

Kako naprej v zadevi dvojezičnih napisov

Odločitev ustavnega sodišča je krepko razburkala duhove na Koroškem. Napadi na ustavno sodišče, na njenega predsednika in na še koga ne morejo izničiti odločitve ustavnega sodišča. Nad ustavnim sodiščem ni več instance, ki bi ga lahko »korigirala«. Le parlament bi lahko z dvotretjinsko večino sprejel nov ustavni zakon, ki pa bi bil v nasprotju z državno pogodbo.

Politika obeh osrednjih organizacij meri v to, da bi se strasti pomirile in bi prišlo do pogovorov o realizaciji te odločitve. Temu se prej ali slej nihče ne bo mogel izogniti. Odločitev ustavnega sodišča je jasna: predvideva 10 odstotni delež na nivoju vasi ob tem, da je treba pri določitvi ljudskega štetja upoštevati daljše obdobje. Le o tem obdobju se bo treba pogovarjati. Druga plat pa je ta, da bo treba zveznega zakonodajalca, še posebej pa zvezno vlado spomniti na to, da so ob realizaciji odločitve ustavnega sodišča potrebni tudi koraki zaupanja in ustvarjanja pozitivnega vzdušja.

Zato bosta obe osrednji organizaciji podvezli sledeče: za 7. februar je sklicana seja sosveta, na kateri bomo analizirali odločitev ustavnega sodišča tudi iz vidika koroških kritikov. Na to sejo je povabljen tudi univ. prof. dr. Kolonovits, ki šteje med odlične strokovnjake manjšinskega in ustavnega prava. Na seji sosveta bomo razpravljali tudi o tem, kako vključiti v razpravo tudi vse ostale manjšinske sosvete, npr. v obliki skupne seje vseh sosvetov, na kateri bi razpravljali tudi o zahtevi po ugotavljanju manjšine.

Na podlagi izsledkov seje sosveta bosta obe osrednji organizaciji organizirali krajevne sestanke in tudi razširjeni koordinacijski odbor. Gre za usklajenost naše politike. Inicijativa dunajskega centra, da stopi do podpisnic avstrijske državne pogodbe, npr. ni bila usklajena, o njej sem sam zvedel šele od novinarjev. V danem trenutku se s takim korakom ne morem strinjati.

Za mesec maj je zvezni kancler napovedal razgovore o realizaciji odločitve ustavnega sodišča. Do tedaj bo treba iz-

peljati vse vsebinske priprave na te pogovore, za katere je potrebna predvsem hladna kri.

Odločitev ustavnega sodišča se uvršča v serijo pozitivnih odločitev, začenši od odločitve v zadevi javne ljudske šole v Celovcu (družina Messner; odvetnika Se-

rajnik/Prugger) četrtega razreda ljudske šole (odvetnik Prugger) ter uradnega jezika in dvojezičnih topografskih napisov (odvetnik Vouk). Ob vseh odločitvah se je sprva tresla »koroška gora« potem pa je le prišlo do zadovoljive rešitve.

Dr. Marjan Sturm

V Šentpetru pri Šentjakobu, v dvorani pri šolskih sestrah in pa v športno-kulturnem centru v Zahomcu so nastopile »KATICE« – ŽENSKI ZBOR IZ SLOVENIJE, ki se je posvetil narodnim pesmim oziroma davnim običajem, ki so deloma še živi med ljudstvom. »Katice« so dekleta, ki za kresno noč, podobno našim kolednikom, hodijo od hiše do hiše in voščijo zdravja in dobro letino. Navdušile pa so predvsem z izredno glasbeno kvaliteto.

PREBLISK

■ Kadar se takole vozim skozi venec treh dolin, me zaradi krajevnih tabel boli srce. Res je, da smo skozi leta diskriminacij že včasih toliko otopeli, da jih niti opazimo ne več, le v zadnjih dveh mesecih se ubadam z njimi nekoliko več. Ampak ni res, da je vseeno, ali dvojezične table stojijo ali ne. Nasprotniki vsega, kar je slovensko, vedo čisto natančno: kar je treba »skrivati«, tega se človek – zavestno ali podzavestno – sramuje. In česar se sramuje, skuša odpraviti.

Ljudje slovenskega jezika se ne smejo javno izkazati, da so Slovenci. Dejstvo, da je Koroška že preko tisočletja njihova domovina, se skuša prikazati tako, kot da bi bili za kake tri tedne tu na dopustu.

In tisti, ki bi nas najraje vtaknili v kakšen prevzgojni dom, bi nas radi prešteli in merili pravice po drobtincah, bolje rečeno: iščejo možnost, kako bi ne bilo treba dopustiti

Table

ničesar. Medtem ko bi radi za nekaj sto nemško govorečih v Sloveniji imeli poslanca v parlamentu, bi radi zdesetkali slovensko manjšino na Koroškem na najmanjše možno število.

Ni dobro, če se gremo »kolkor-ti-meni-toliko-jaz-tebi«. Želeti bi bilo, da bi koroška deželna vlada vložila vsaj pet odstotkov skrbi za manjšino v Sloveniji tudi za lastne deželane, Slovence v Avstriji. S. W.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA, KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA, DRUŠTVO SLOVENSKIH PISATELJIC IN PISATELJEV

vabijo na slavnostno prireditev ob

slovenskem kulturnem prazniku in ob 100-letnici rojstva pesnice Milke Hartman

v dvorano fresk v samostanu v Vetrinju pri Celovcu v sredo, 6. februarja 2002, ob 19. uri

NASTOPAJOČI: moški pevski zbor »Foltej Hartman«, Ansambel Drava, Klavdija Daniel in Franci Kuežnik kot recitatorja. Slavnostni govornik bo Feliks J. Bister. Prirčno vabljeni!

Siljenje dežele v čudaško obrambno vzdušje

Dobesedno orgiastično so minulo sredo, 16. januarja 2002, prireditelji zborovanja proti razsodbi ustavnega sodišča z zastavami preplavili dvorano velikovškega gradu. Celo mikrofoni in cvetlični lonci so bili prepleteni s trakovi v koroških deželnih barvah, na koncu pa seveda tudi deželne himne s krvavo kitico ni smelo manjkati.

Glavni motiv pa je bil dvojezični krajevni napis za Škocijan s prečrtanim slovenskim imenom, nad njim pa komandni »Jetzt unterschreiben!« Na robu odra so bile še štiri table s prečrtanimi slovenskimi imeni za Žitaro vas, Dobrlo vas, Bistrico v Rožu in Borovlje.

V dvorani so se zbrali v glavnem svobodnjaški privrženci iz Velikovca in Celovca, iz krajev in občin južno od Drave udeležencev skoraj ni bilo. Neslavna izjema so ponovno bili socialdemokratski župani Robnik (Globasnica), Strauss (Žitaro vas), Pfeiffer (Dobrla vas), Blaschitz (Velikovec) in Holzer (Škocjan), ki so razen Globasana vsi javno podpisali zahtevo po referendumu proti postavitvi dodatnih dvojezičnih krajevnih napisov. Glavna govornika, Martin Strutz, predsednik koroških svobodnjakov, in deželni glavar Haider, sta ljudem vbijala v glavo, da je Koroška ponovno v nevarnosti, da se mora ponovno braniti proti nesprejemljivemu vmešavanju z Dunaja, da so glavni krivci ustavne razsodbe pač Andreas Khol (ÖVP) ter Heinz Fischer (SPÖ) in Ludwig Adamovich, ki imata dobre odnose z Milanom Kučanom. Direktnih napadov na koroške Slovence sicer ni bilo, a to se lahko nemudoma spremeni, če se bo deželni politiki zdelo oportuno in primerno.

Franc Wakounig

ZVEZA KOROŠKIH PARTIZANOV

vabi na

tradicionalno spominsko svečanost

v nedeljo, 3. februarja 2002, ob 11. uri ob grobu narodnega heroja Matije Verdnika-Tomaža na pokopališču v Svečah

Poleg polaganja vencev in nagovorov bo kulturni spored s pevci in recitatorji.

Skupaj se bomo poklonili spomnu bork in borcev, ki so darovali življenja v boju proti fašističnemu nasilju. Prav tako bo spomin veljal vsem, ki so bili žrtve nacističnega preganjanja. Inž. Peter Kuhar, predsednik ZKP

30. PLES DANICE

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO - DANICA - V ŠENTPRIMOŽU

DANICE

Sobota 2. februar 2002 20.00 Kulturni dom »Danica« v Šentprimozu

igra Alpe-Adria-Band

Na programu bo še vrsta presenečenj

Vsi od blizu in daleč prirčno vabljeni

SPOMIN

Pred 5 leti je umrla Milena Gröblacher

je po domače reklo njeni domačiji. Milena je bila nad vse priljubljena in kljub temu, da ni zaključila nikakršnih višjih šol, izredno pronicljivega duha in je vedno poudarjala, da je izobrazba najvažnejše v človekovem življenju. Izobrazba je do danes ostala ena glavnih nalog Zveze slovenskih žena. Vsa se je posvetila borbi za ženske pravice, vključevala pa se

Čas teče neverjetno hitro. Skoraj ne moremo verjeti, da je minilo pet let, kar je 28. januarja 1997 na posledicah prometne nesreče umrla bivša predsednica Zveze slovenskih žena, znana aktivistka Milena Gröblacher, doma iz Škocjana, kjer se je rodila 13. februarja 1921 pri Holepu, kakor se

je tudi v diskusijo pri splošnih političnih vprašanj, kot članica odborov Zveze slovenskih organizacij pa je aktivno posegala tudi v manjšinsko politiko.

Predstavnice Zveze slovenskih žena so obiskale njen grob in položile nanj cvetje. Milena, ne bomo te pozabili!

TISKOVNA KONFERENCA CAN NA DUNAJU:

Rudi Vouk: »Moral sem odgovoriti na neresnice«

Prejšnji teden je Center avstrijskih narodnih skupnosti (CAN) na Dunaju priredil tiskovno konferenco, na kateri sta predsednik centra Marjan Pipp in občinski odbornik Rudi Vouk seznanila mednarodno javnost z razsodbo ustavnega sodišča in z njenim političnim ozadjem na Koroškem. Predvsem napoved, da bo Center informiral tudi soprodpisnice Avstrijske državne pogodbe, je zelo odmevala. Predsednika osrednjih organizacij koroških Slovencev, Marjan Sturm (ZSO) in Bernard Sadovnik (NSKS) sta izjavila, da o konferenci CAN-a nista bila seznanjena in sta izrazila svoje začudenje nad načrti centra.

V pogovoru za Slovenski vestnik je sprožitelj razsodbe ustavnega sodišča Rudi Vouk dejal, da je mesec dni po razsodbi in prav zaradi neresnic, ki se po zaslugi deželnega glavarja Haiderja širijo po svetu, moral

reagirati. Na Koroškem te priložnosti ni imel, kajti »predsednika obeh osrednjih organizacij me na njuno tiskovno konferenco nista povabila, da bi na njej kaj povedal, sam pa je nisem hotel napraviti«.

Zato je seveda z veseljem sprejel ponudbo, ki mu jo je nudil CAN in je sodeloval na omenjenem pogovoru z novinarji. Vouk ga zagovarja kot pravičnega, kajti to je doslej bilo edino avtentično stališče, ki so ga Slovenci zavzeli pred mednarodno javnostjo. Z ugotovitvijo »na Koroškem in na Dunaju je skorajda vsakdo kaj povedal k tej tematiki, samo Slovenci smo molčali oz. zelo pozno reagirali« ne skriva nezadovoljstva nad počasno reakcijo in nad medijsko politiko osrednjih organizacij v zadevi razsodbe ustavnega sodišča. »Pravzaprav bi takoj po objavi razsodbe morali zasedati vsi odločilni organi koroških Slovencev in bi oba predsednika morala takoj zavzeti stališče«, meni Vouk.

Vesel pa je, da je na tiskovni konferenci sodeloval tudi gradiščanski Hrvat in so novinarji lahko takoj na kraju samem zvedeli, da je na razsodbe ustavnega sodišča možno reagirati drugače, namreč preudarno in v smislu krepitve sožitja, ne pa tako, kot je to storil Haider.

Kritiko obeh predsednikov, da ta dva oz. osrednji organizaciji o tiskovnem pogovoru CAN-a nista bila informirana, Vouk zavrača z izjavo, da je Narodni svet bil informiran, »saj sem jaz sam povedal tajniku Francu Wedenigu, da bom sodeloval na konferenci. Prosil sem celo, naj me predsednik Sadovnik pokliče po telefonu, a tega ni storil«. Ni pa o konferenci obvestil predsednika ZSO Marjana Sturma, ker tudi »nisem bil njen organizator«. Kot organizator pa CAN o konferenci ni seznanil predsednika ZSO Marjana Sturma.

Napoved, da bo CAN zdaj stopil do soprodpisnic Avstrijske državne pogodbe in jih informiral o dejanskem položaju koroških Slovencev, je Vouk pozdravil kot pravilno, češ »boljše je, da jih mi sami informiramo, kakor pa da se morajo oni obračati na nas«. Rusi da so pokazali veliko zanimanje za pogovor, morda tudi zato, ker bo 28. februarja kancler Schüssel obiskal Moskvo.

Prav vesel pa je Vouk stališča obeh osrednjih organizacij in njihovih predsednikov, da od razsodbe ni odstopanj. Ta odločnost »je zelo važna, ker krepi tudi zavest ljudi. Koroški Slovenci so enotni v zahtevi, da ne klecemo v tem vprašanju«.

Franc Wakounig

Dokument nestrpnosti!

16. 01. 2002, Velikovec:

Ob navzočnosti deželnega glavarja Haiderja podpisujejo župani SPÖ dvojezičnih občin svobodnjaško zahtevo po referendumu proti dvojezičnim napisom. Z leve sede: župana Josef Blaschitz (Velikovec) in Albert Holzer (Škocijan), stojijo: Haider, župan Josef Pfeiffer (Dobrla vas), Martin Strutz in navzoči notar.

DUNAJ

Haider proti dvojezičnim krajevnim tablam

Na tiskovni konferenci na Dunaju pretekli petek je deželni glavar Koroške Jörg Haider zopet izrazil vrsto dvomov v odločitev vrhovnega ustavnega sodišča, po kateri se morajo postaviti dvojezične table v tistih krajih, kjer obsega procentni delež t. i. »manjšinskega prebivalstva« deset odstotkov. Vrhovno ustavno sodišče je do tega spoznanja prišlo že oktobra leta 2000 kot posledica pritožbe Rudija Vouka, kar se tiče odloka o uradnem jeziku v zveznih ali deželnih uradih. V smislu 7. člena o etničnih skupinah se lahko občan pred upravnimi organi poslužuje slovenskega jezika, ne glede na to, če živi v dvojezični občini ali ne. Tega se pri takratni obravnavi prometnega

prekrška Vouka ni upoštevalo, kar je ustavno sodišče pozneje spoznalo za protiuslavno.

Jedro sporne odločitve ustavnega sodišča, ki je trn v peti Haiderju, je določilo o odstotku slovensko govoreče manjšine, ki je potreben, da se postavijo dvojezične krajevne oznake. Še do nedavnega je veljala 25-odstotna klavzula iz leta 1976, kar je ustavno sodišče pod vodstvom predsednika Adamoviča spoznalo za protiuslavno, ter določilo, da zadostuje že delež desetih odstotkov slovensko govorečega prebivalstva.

Haider očita ustavnemu sodišču prestopanje svojega področja dejavnosti oz. kompetenc in vmešavanje v deželno politiko. Ustavno sodišče, katerega sestavlja 14 članov (sedem jih je nominirala ljudska, sedem pa socialistična stranka), naj bi ravnalo na politično zahtevo predsednika frakcije ljudske stranke Andreasa Khola, ki naj bi že pred nekaj leti po mnenju Haiderja slovenski manjšini na Koroškem svetoval, kako si lahko izbori svoje pravice pri ustavnem sodišču. Ta izjava

Haiderja in pa nejasno izražena zahteva po odstopu Khola je v zadnjih dnevih poskrbela za nekaj napetosti med koalicijskima strankama, ki med drugim tudi v vprašanju Temelina ne najdeta skupnega jezika.

Koroški deželni glavar kljub spoznanju ustavnega sodišča ne vidi »potrebe po ravnanju«, torej postavitvi dodatnih dvojezičnih tabel, saj je ta odločitev po njegovem mnenju »napačna in vprašljiva«. Trenutno zbira podporne podpise za ljudsko povpraševanje, ki bo »po potrebi« tudi izpeljano. Dosti hrupa za nič, če je pričakovati, da bosta predsednik vlade Schüssel in podpredsednica vlade Riess-Passer izpeljala pri rešitvi tega vprašanja načrtovano taktiko, da bo na koncu volk sit in koza cela: rezultati štetja prebivalstva bodo odločili, katere občine imajo dovolj slovensko govorečega prebivalstva, da lahko zahtevajo dvojezične napise. Šele na podlagi tega bo prišlo do soglasne rešitve. To pa je mogoče pričakovati šele maja.

Danijela Janošević

STELLUNGNAHME der Kulturwissenschaftlichen Fakultät der Universität Klagenfurt zur Frage der zweisprachigen Ortstafeln

Im Bewußtsein ihrer gesellschaftspolitischen Verantwortung (gemäß UOG, §1(1)) begrüßt die Kulturwissenschaftliche Fakultät der Universität Klagenfurt das Urteil des Verfassungsgerichtshofes zu den topographischen Aufschriften als zeitgemäße Auslegung des Art. 7 des Österreichischen Staatsvertrags. Wir sehen in diesem Urteil einen wesentlichen Beitrag zur Sichtbarmachung der oft beschworenen kulturellen und sprachlichen Vielfalt Österreichs sowie zur realen Akzeptanz der staatlich anerkannten und seit Jahrhunderten hier heimischen Volksgruppen.

Mehrsprachige Regionen stellen nicht nur ein wesentliches Element des kulturellen Reichtums Österreichs dar, sondern ihnen kommt darüber hinaus im Rahmen der Entwicklung zu einem größeren Europa eine wichtige Brücken- und Vorbildfunktion zu. Sowohl kultureller Reichtum als auch europäische Vorbildfunktion im Rahmen einer Identifikation mit einer mehrsprachigen Gesellschaft können nur bei entsprechender Sichtbarkeit in der »kulturellen Landschaft« umgesetzt werden. Aus diesem Grunde ist eine möglichst weitgehende Zweisprachigkeit in allen Bereichen des öffentlichen Lebens inklusive topographischer Aufschriften erstrebenswert. Die im VfGH-Urteil implizierten Prozentzahlen (ca. 10) sollten dabei nicht aus dem Blickwinkel erzwungener Zugeständnisse gese-

hen werden und Anlaß zu kleinlichen, chauvinistisch-politischen Konfrontationen geben. Sie bieten vielmehr die einmalige Chance, eine selbstbewußte Geste einer großzügigen und europäisch reifen Haltung zu setzen und somit das Bild des Landes nach Innen wie nach Außen zu bereichern; im Zweifelsfall sollten sie daher eher unter- als überschritten werden.

Unabhängig von diesen Fragen weisen wir jedoch darauf hin, daß nach den Grundsätzen demokratischer Rechtsstaatlichkeit Höchstgerichtsurteile zu respektieren und vorbehaltlos umzusetzen sind. Die von den Repäsentanten aller drei im Landtag vertretenen Parteien dazu gemachten Äußerungen bringen die Gefahr mit sich, das Vertrauen der Bevölkerung in die demokratischen Strukturen der Republik zu untergraben, dem Image des Landes zu schaden und integrative Lösungsansätze zu verbauen. Sie sind daher abzulehnen. Wir weisen in diesem Zusammenhang auch ausdrücklich darauf hin, daß nach den international gültigen demokratischen Prinzipien Minderheitenfragen nicht durch Mehrheitsentscheidungen sondern nur durch entsprechende Einbindung der Minderheiten und Berücksichtigung ihrer Interessen und Bedürfnisse zu lösen sind.

Einstimmig beschlossen in der Sitzung des Fakultätskollegiums vom 16. 01. 2002

60-LETNICA PREGONA KOROŠKIH SLOVENCEV

Bo škof Alojz Schwarz bral spominsko mašo?

Letos mineva 60 let od enega najbolj temnih trenutkov zgodovine koroških Slovencev in dežele: 14. in 15. aprila 1942 so nacisti s pomočjo domačih, to je občinskih in deželnih pomagačev in ustanov, začeli z načrtnim pregonom koroških Slovencev. Načrt za pregon so dolga leta pripravljali tedanji koroški hajmatbund s predsednikom Aloisem Maier-Kaibitschem na čelu. Berlin oz. Heinrich Himmler je z ukazom le sankcioniral, kar so na Koroškem do potankosti pripravili. To je bil prvi val načrtovanega etničnega čiščenja na Koroškem in v Avstriji, ki mu je sledil prav tako načrtovan in skupinski pregon Judov in Romov.

14. 4. 1942 – 14. 4. 2002

Koroški Slovenci se bomo tega dogodka, ki se je neizbrisno zapisal v kolektivni spomin naroda, spominjali s posebno proslavo 14. aprila 2002 v celovškem Domu glasbe.

Pred spominsko akademijo pa je predvidena božja služba v celovski stolnici.

Spominska bogoslužja slovenskih pregnancev imajo grenko zgodovinsko ozadje. Leta 1946, prvo leto po vrnitvi, so pregnanci prav tako načrtovali mašo v stolnici, ki naj bi jo bral takratni škof Jožef Köstner. Škof je odpovedal maševanje, za to odločitvijo je v glavnem stal takratni generalni vikar Kadras, in v polni stolnici je dr. Joško Tischler, predvojni funkcionar Slovenske prosvetne zveze in član provizorične deželne vlade po drugi svetovni vojni ter poznejši ravnatelj slovenske gimnazije, popred žebiral rožni venec kot nadomestilo za mašo.

Predlog za spominsko mašo

V pripravah za letošnjo obletnico so slovenski pregnanci obravnavali tudi predlog za spominsko mašo v stolnici, ki naj bi jo bral celovski škof Alojz Schwarz. Predlog je bil soglasno sprejet. Predsednik Zveze slovenskih izseljencev Jože Partl, Črnk z Bistrice nad Pliberkom, in odbornika Jože Urank, Kavh iz Vincelne vasi, ter Valentin Tol-

Jože Partl, predsednik ZSI Foto: SV

majer, Podršnik z Radiš, so bili poverjeni, da se se o tem pogovorijo s škofom.

Dva pogovora s škofom

Pred božičem lani se je delegacija ZSI prvič sestala s škofom, pogovora se je udeležil tudi ravnatelj Dušnopastirskega urada dr. Jože Markitz. Drugi pogovor je bil 9. januarja 2002 prav tako na škofiji.

Jože Partl je v pogovoru za Slovenski vestnik opozoril na to, da spominske maše ZSI s škofom niso nič novega, kajti leta 1962, za 20-letnico pregona, je škof Köstner imel mašo v stolnici, leta 1992, za petdesetletnico, pa je maševal škof Kappellari v Podgorjah.

Partl je prav zato, ker je minilo 60 let od pregona in naj bi bil čas toliko dozorel, menil, da maša v stolnici naj ne bi bila in ne bo več problem. A kot se zdaj kaže, očitno je.

Spominska proslava 14. aprila 1962 v Domu glasbe

Foto: arhiv ZSI

Škof je že na prvem pogovoru dal jasno vedeti, da ni pripravljen brati za pregnance maše v stolnici, ampak kje drugje. Če pa bi bila maša v stolnici, potem brez nje.

Takšno je bilo izhodišče po prvem pogovoru. 9. januarja 2002 je sledil drugi pogovor.

Vmes je bila seja pripravljalnega odbora za spominsko akademijo, na kateri je bil sprejet

sklep, naj bo maša v stolnici, pa čeprav brez škofa.

Partl posebej poudarja, da so vodja DPU Jože Marketz in ostali slovenski duhovniki trdno stali za predlogom pregnancev, za kar se jim posebej zahvaljuje. Nihče namreč ne more mimo dejstva, da so nacisti pred slovenskimi družinami pregnali že slovenske duhovnike, jih vrgli v ječe in taborišča ali pa jim naložili »gauverweis«.

Pokončni evangeličani

Pogovora 9. januarja 2002 na škofiji se je poleg delegacije Zveze slovenskih izseljencev in Jožeta Marketza udeležil tudi generalni vikar Colerus Geldern. Ker se je prav tiste dni evangeličanska cerkev jasno postavila za pravno državo v zvezi z gonjo proti razsodbi ustavnega sodišča, so pregnanci upali, da bo to morda le nagnilo tehtnico pogovora na njihovo stran in bo škof bral mašo.

Pogovor je trajal več kot uro in se končal z rezultatom, da maša sicer bo v stolnici, ampak »škofa ne bo«.

Mašo bo pripravil Dušnopastirski urad ob udeležbi duhovnikov. Za Zvezo slovenskih izseljencev je zadeva zaključena. Če pa se bo škof kljub vsemu odločil, da bo bral mašo skupno s slovenskimi duhovniki, bojo slovenski pregnanci to sprejeli z zadovoljstvom.

Franc Wakounig

SKOZI ZGODOVINO

Zanimivosti okoli leta 1976

Nedavno objavljen intevju v Kleine Zeitung z univ. doc. Alfredom Ogrisem, 20 let je vodil koroški deželni arhiv, zopet pojasni marsikaj.

Zakon o dvojezičnih krajevnih napisih iz leta 1972 je predvideval 205 dvojezičnih krajevnih napisov v 36 občinah. Leta 1976 sprejet zakon o narodnostnih skupnostih je predvideval 91 dvojezičnih krajevnih napisov v 10 občinah. Koroški Slovenci so ga odklonili že pred sprejetjem. Prinašal je znatno poslabšanje za manjšino. Njegova določila so diktirale izključno tri koroške politične stranke. Zakon iz l. 1976 je produkt zahtev nemškonacionalnih krogov na Koroškem in zrcali protislovensko politiko preteklosti – odločanje o koro-

ških Slovencev brez njih in v njihovo škodo.

Gospod Alfred Ogris pravilno oceni koroško situacijo – moti ga gledanje na dogajanje okoli dvojezičnih tabel iz vidika nacionalizma in koroško ljudstvo bi bilo treba prevočasno pred l. 1972 seznaniti z naselitveno zgodovino ter dvojezičnostjo koroških imen, kar se nikoli ni zgodilo. Razumljivo, da se ni. Kako pa naj bi potem posamezni politiki ter nacionalistično usmerjena društva trisila laži o koroških Slovencev in prikrivala svoje služenje Hitlerju že pred l. 1938? Če bi na

Koroškem bila poznana resnična zgodovina koroških Slovencev, potem se ne bi moglo več hujskati proti njim, oziroma bi vsako hujskanje utonilo v Dravi. L. 1972 nameščene dvojezične table bi ostale in kar se je nedavno zgodilo v Globasnici, se ne bi moglo zgoditi. Je cilj nekaterih ustrahovanje Slovencev?

Gospod Alfred Ogris je dobil l. 1972 od deželne vlade naročilo pripraviti imena za dvojezične table. Prepričan sem, da se pri svojem delu ni mogel obnašati kot svoboden znanstvenik, ker je bil od deželne vlade odvisen uradnik. Moje mnenje podpre tudi dejstvo, da se v zadevi, ki se tiče slovenske manjšine, za mnenje ni obrnil tudi na Slovenski znanstveni inštitut v Celovcu in na celovško univerzo.

Njegovo mnenje, da se dvojezični krajevni napis od prebivalstva sprejmejo le, če so imena tako napisana, kot se izgovarjajo v kraju, najbrž ne razumem prav. Tezo, vzeto dobesedno, bi lahko razumel, da so organizirane nahujskane skupi-

ne l. 1972 potrgale dvojezične krajevne napise zaradi tega, ker na njih poleg slovenskih imen nemška niso bila napisana po domače, v dialektu: Eiskopl, Sitasdurf, Ebandurf, Pleiburg, ..., da je gotove ljudi le to tako razjezilo.

Izrek M. G. Christalnika, povedan iz ust resnega znanstvenika, ne spada med vrstice kratkega intervjuja. Nekateri ga bodo razlagali kot dokaz ponemčevanja, drugi po koroško kot dokaz obstoja vindišarjev. Vsi vemo, da vindišarski jezik in vindišarski narod ne obstajata. Vindišarska teorija nasprotuje osnovnim spoznanjem jezikovnih znanosti in s tem resnici. Je umetna tvorba nacionalističnih politikov in znanstvenikov z namenom hitrejšega in lažjega ponemčevanja Slovencev. Posebno po letu 1920 se je v Avstriji znanost poskušala postaviti v službo narodnostne obrambe Koroške in znanstveniki, kot npr. dr. E. Kranzmayer, so celo podlegli nacionalsocialistični in rasistični miselnosti.

Nazadnje se gospod A. Ogris čudi bivšemu uradniku v uradu zveznega kanclerja, ki je l. 1976 predsedoval za krajevna imena pristojni komisiji, da to sedaj vidi drugače. Gre za dr. Adamovicha pri ustavnem sodišču. Temu se ni čuditi. L. 1976 je bil dr. Adamovich uradnik, ki je moral izvajati naročilo politike, danes je neodvisen sodnik in lahko odloča ob pravilnem tolmačenju zgodovine koroških Slovencev, členu 7 avstrijske državne pogodbe in po svoji vesti.

Popolnoma pa se strinjam z gospodom univ. doc. Alfredom Ogrisem, da je treba razsodbo ustavnega sodišča izvesti.

Pa še nekaj: juristi (kot mag. Rudi Vouk) o različnih možnostih uspešnega razreševanja kompliciranih pravnih izmenjav mnenja. Dr. Kohl je strokovnjak. Dobro po zna koroške razmere in pošteno razmišlja. Na Koroškem kaj takega človeku lahko škodi. Nekateri si tega zaradi kariere ne upajo.

Franc Kukovica

LOČE

Jubilej društva »Jepa- Baško jezero«

Deje, rojeno pred 80 leti, v poplebiscitni dobi, praznuje svoj jubilej. V začetku je društvo nosilo ime »Izobraževalno društvo Jepa«, ob rojstvu pa sta mu botrovala tedanji loški župnik dr. Josip Ogris in šolski ravnatelj Franc Aichholzer. Prvi predsednik je bil Franc Rehman iz Ledinc, kjer je bil tudi prvi sedež društva. Po preselitvi v Loče so bile prve prireditve v Žihrovem sadovnjaku, kasneje pa je društvo dobilo streho na Ročičnikovem, kjer mu je gostilničarka Neža Puschnig dala dvorano na razpolago.

Kulturni razcvet je prekinila nacistična doba. Po vojni je delo-

vanje spet oživelo in Slovenska prosvetna zveza je poskrbela za obnovo prej obstoječih društev. Začelo se je s pevskimi zbori, ki jim je sledila odrska dejavnost. Po priljubljenem »Desetem bratu« leta 1946 se je zvrstila množica iger. Od srede 50-ih let so se glavne prireditve preselile v kulturni dom v Ločah, kjer je bilo prostora tudi za zahtevnejše prireditve. Po moškem zboru je bil leta 1977 ustanovljen tamburaški ansambel, temu pa je sledila še mladinska skupina, prehodno tudi otroška ter vokalno-instrumentalna. Danes redno deluje moški zbor, tamburaški ansambel, skupina Akzent ter otroški zborček »Jepca«.

Uvod v omenjeno jubilejno leto je bil 19. januarja dobro obiskani koncert v loškem kulturnem domu z domačimi pevci, Oktetom Suha, skupino Akzent ter s tamburaši Tamike iz Železne Kaple. Po pozdravnih besedah predsednice društva

Anice Rehsmann je sorazmerno močan in razveseljivo pomlajen moški zbor pod vodstvom Aleša Šusterja z velikim občutkom zapel nekaj pesmi in ponovno potrdil svojo kvaliteto. Skupina Akzent, ki je izšla iz nekdanje mladinske skupine, je pod vodstvom Anice Rehsmann-Lešnjak z ubranim petjem podala svoj program. O Oktetu Suha pa je mogoče govoriti le v superlativih in pravi užitek ga je poslušati. Tamburaški ansambel, ki ga vodi Hanzijel, je prav tako presenetil z visoko glasbeno kvaliteto. Pod vodstvom H. Gabrijela pa sta obe skupini, Tamika in Oktet Suha, skupaj izvedli doslej edinstveno dopolnjevalno kombinacijo instrumentalne in vokalne glasbe, ki ima delno zasnovo tudi pri domačinu Aleksandru Černutu. Občinstvo je bilo več kot navdušeno nad tem nadvse dostojnim uvodom v 80. jubilej SKD »Jepa-Baško jezero«. F. Č.

SKLADATELJ IZ ŠENTJAKOBA

Izšla je zbirka Nageletovih duhovnih pesmi

Pred skoraj desetimi leti, v noči od 5. do 6. marca 1992, je v Šentjakobu v Rožu umrl skladatelj in glasbeni pedagog Anton Nagele.

Zdaj je Krščanska kulturna zveza, ki ima vse avtorske pravice in tudi njegovo zapuščino, izdala zbirko »Iz srca mi vre lepa pesem« njegovih duhovnih pesmi.

Šele ta zbornik, ki sta ga uredila in pripravila muzikologinja Jasna Novak-Nemec ter glasbenik Egi Gašperšič, odkriva bogastvo ter globino opusa, ki ga je zapustil Anton Nagele, ta doslej zamolčani in po značaju tako molčeči glasbeni mojster.

Anton Nagele se je rodil pred skoraj 91 leti v Šentjakobu v Rožu v družini, ki je po materini strani bila glasbeno zelo nadarjena. Mati Marija Nagele je bila 50 let šentjakobska organistka. Zatorej ne čudi, da je tudi Tonči Nagele ubral glasbeno pot. Že kot mladenič je ustanovil moški zbor v Šentjakobu in imel z njim velike uspehe, v Celovcu je obiskoval orglarsko šolo, potem pa je bil v letih 1931–35 študent na glasbeni akademiji na Dunaju, ki jo je

zaključil z diplomom na področju cerkvene in šolske glasbe. Kot zaveden Slovenec je seveda sodeloval v tamkajšnjem Klubu slovenskih študentov. Po materi je bil Tonči Nagele organist in vodja cerkvenega zbora v Šentjakobu v Rožu. Zbor še danes poje njegove pesmi.

Anton Nagele

Anton Nagele je bil globoko melanholična in vase zaprta osebnost. To mu seveda ni olajševalo vključevanja v poklicno oz. sploh družbeno življenje. Čeprav je bil takrat glasbeno nedvomno eden najbolj izobraženih koroških Slovencev, je morda prav zaradi omenjenih okoliščin ostala njegova ustvarjalnost in učenost prikrita in s tem dejansko zamolčana. Med redkimi, ki so že v času njegovega življenja spoznali in prav ocenili njegovo glasbeno delo, sta bila prof. An-

ton Feinig in zborovodja Lajko Milisavljevič. Slednji ga je navdušil, da je spet začel skladati.

Jasna Novak-Nemec, ki se je podrobno ukvarjala z njegovim življenjem in delom, je o njem med drugim zapisala: »Zagotovo mu ni bil naklonjen niti čas, v kakršnem je živel, niti njegova psihična naravnost«.

Da se je Anton Nagele ukvarjal tudi s pesnikovanjem, je bilo odkrito šele po njegovi smrti pri pregledovanju zapuščine.

Njegovo skladateljsko delo je obdelal in uredil muzikolog Egi Gašperšič. Do zdaj je znanih okoli 150 skladb, tudi z različnimi inačicami. Gašperšič Nageletov opus ceni kot zelo pomemben in dragocen doprinos Koroške v skupno slovensko glasbeno zakladnico. Njegove pesmi gotovo niso lahke, je pa Nagele šel svojo skladateljsko pot in bila bi velika škoda, če bi za vselej ostal neodkrit ali pa zamolčan.

Izdaja njegovih duhovnih pesmi je le prvi korak pri odkrivanju Antona Nageleta. V naslednjih letih naj bi sledile posvetne pesmi za mešane in moške zборе, pozneje pa samospevi in »Miklova Zala«. Svoje zadovoljstvo, da so Nageletove duhovne pesmi zborom končno na razpolago, je izrazil tudi škofijski kantor Jože Ropitz. On upa, da ga bo predvsem mladina upoštevala in pela njegove pesmi.

Franc Wakounig

PLIBERK

Kmečki ples vedno bolj priljubljen

Tradicionalne plesne prireditve južnokoroških kmetov in kmetic se je preteklo soboto udeležilo ogromno število obiskovalcev iz celega dvojezičnega ozemlja. Prišli so poljedelci iz Bilčovsa, Roža, Radiš, Sel, Obirske, Lepene, Železne Kaple in pa se-

veda iz Podjune. Veliko dvorano KD je Barbara Grilc posrečeno okrasila z raznimi kmečkimi orodji, suhimi rožami, kmečkimi dobrotami in tako posredovala gostom še posebno privlačno atmosfero. Plesno noč sta kulturno začinila MoPZ »Valentin Polanšek« s Obirske pod vodstvom Boža Hartmana in »Globaški puebi«, ki jih vodi Dominik Hudl.

Ob zvokih priljubljenega ansambla »Fantje treh dolin« so se plesni gosti odlično zabavali do ranega jutra. M. Š.

Kmečki ples osvaja tudi srca mladih

Foto: Štukelj

Mandatar SJK Štefan Domej, Hanzijel, podpredsednica Kmetijske zbornice RS Andreja Krt, Iva Müller, Melita Reichmann, mandatar SJK Franc J. Smrtnik in Justina Hribernik (z leve).

Foto: Štukelj

SLOVENSKI
VESTNIK

čestita

PRAZNUJEJO! Matilda Sadovnik iz Globasnice – 75. rojstni dan; Marija Galo iz Večne vasi – 70. rojstni dan; Pavla Schellander iz Podgorij – rojstni dan; Nadja Noč s Čermernice – rojstni dan; Marija Benko iz Kotmare vasi – 90. rojstni dan; Neži Božič z Borovnice v Selah – 90. rojstni dan in god; Neži Oraže z Radiš – dvojni praznik; Vinko Reinwald iz Štebna – 60. rojstni dan; Marija Wiche iz Gorjč – rojstni dan; Pavla Hudl iz Goselne vasi – rojstni dan; Neža Zunder iz Kokij – rojstni dan; Emil Tomitz iz Bukovja – rojstni dan; dr. Franc Vrbinc iz Sreje – rojstni dan; Štefanija Marko s Horc – rojstni dan; Erich Steiner iz Sreje – rojstni dan; Hilda Aichholzer iz Šmiklavža v Hodišah – 68. rojstni dan; Franc Stossier s Brd pri Kotmari vasi – 66. rojstni dan; Branko Oraže z Radiš – rojstni dan; Marija Mak iz Sel – rojstni dan; Toni Olip iz Sel – 50. rojstni dan; Neži Neubersch iz Konovec – rojstni dan in god; Neži Sadjak iz Rinkol – osebni praznik; člani društva upo-

kojencev Sele: Anton Hribernik, Cena Olip in Kati Fale – rojstne dneve; Neža Laussegger iz Podna – 80. rojstni dan; Konrad Kuster iz Konovec – rojstni dan; Nežka Knor s Ponikve – rojstni dan; Dora Blažej z Letine – rojstni dan; Rozka Kordež iz Nonče vasi – rojstni dan; Pavla Nočnik iz Deščic – 70. rojstni dan; Franc Selišnik ml. iz Žvabeka – rojstni dan; Neža Kunet iz Šentjakoba – rojstni dan; Marjana Sadovnik iz Globasnice – rojstni dan; Milena Sattmann iz Borovelj – rojstni dan; dv. sv. dr. Valentin Inzko iz Sveč – rojstni dan; dr. Roman Schellander iz Borovelj – rojstni dan; dr. Marija Jurić-Pahor iz Trsta – rojstni dan; Zorka L. Weiss iz Spodnjih Rut – rojstni dan; Hanzej Jernej iz Dobre vasi – rojstni dan; Mirko Ogris ml. iz Drabunaž – rojstni dan; Jan Brumnik z Obirskega – rojstni dan.

Za posredovanje imen slavljenk in slavljenec se zahvaljujemo predvsem slovenskemu oddelku ORF v Celovcu!

NOVOLETNI KONCERT SPD »ŠENTJANŽ«

Predstavljal se je mešani pevski zbor »Rute«

Česa vse je na prosvetnem področju zmožna živa vaška skupnost, so ponovno pokazali šentjanžčani z letošnjim novoletnim koncertom minulo soboto, 19. januarja, v k & k centru.

Novoletni koncert je že nekaj let stalnica kulturne ponudbe vaškega društva in iz leta v leto privablja več poslušalcev.

Tako glede nastopajočih kot tudi glasbenega žanra je koncert bil zasnovan zelo široko. Lok je segal od instrumentalnih točk učencev krajevnega oddelka Glasbene šole preko tamburic do nastopa dveh pevskih skupin, to je zbora »Rute« in pa »Šmihelskega kvinteta«. Prav posebno vabljiv pa je bil koncert zato, ker je na njem imel svoj krstni nastop novoustanovljeni mešani pevski zbor »Rute«, ki ga vodi Andreja Gabrijel.

Zbor v celoti sestavljajo mladi vaščani, večina od njih je svojčas že sodelovala pri tam-

Zbor »Rute«, ki ga sestavljajo vaščani, vodi pa Andreja Gabrijel

buraših ali pa pri društveni igralski skupini in je dobesedno vraščena v prosvetno delo na vasi. Kakor pevci sami pravijo, se je zbor javnosti neuradno predstavil sicer že na lanski polnočnici, sobotni nastop v k

& k centru pa je bil prvi nastop pred širšo javnostjo.

Zbor »Rute« je v soboto zapel tri pesmi: slovensko narodno, duhovno in afrikansko. Tremi navkljub je prvi in odločilni nastop opravil zadovoljivo in z

zvrhano mero poguma, mlada pevovodkinja Andreja Gabrijel ga je zelo dobro pripravila. Zbor je obogatitev tako za vaško skupnost kot tudi za pevsko dejavnost na dvojezičnem ozemlju dežele. Le tako naprej!

V nizu sporeda so kot prvi nastopili učenci Glasbene šole pod vodstvom učiteljice Martine Valant. Pokazali so, kako strokovno dobra in instrumentalno pestra (flavta, harmonika, kitara) je izobrazba, ki jo nudi Glasbena šola.

Po daljšem molku so v soboto spet zagodli šentjanški tamburaši, ki jih vodi Vera Ogris. Po besedah Anje Schlemitz, predsednice društva, v šentjanžu že sto let zvenijo tamburice. Ta častna obletnica bo morda podžgala in navdušila marsikoga, da se bo (spet) pridružil tamburašem, ki so v soboto navdušili občinstvo.

Gost večera je bil Šmihelski kvintet iz Podjune. Petperesna pevska deteljica izpod Katarine je tudi v Rožu potrdila izvrsten glas, ki se o njej širi po deželi. Poslušalci v šentjanžu je brez dodatka seveda niso pustili razoder. *Franc Wakounig*

Sele niso le pokrajinsko lep kraj, ampak tudi in predvsem kraj z bogato in pestro kulturno dediščino ter sedanostjo. Tu se med Košuto in Žetičami letos spominjajo 100-letnice organizirane kulturne dejavnosti.

Niz prireditev se je pričel v ponedeljek, 21. januarja 2002 s predstavitev prireditev, ki se bojo v Selah prav za to obletnico vrstile skozi vse leto, ter z razstavo slikarskih del domačih likovnikov.

Pogled v zgodovino

Predsednica KPD »Planina« Pavla Čertov je na kratko predstavila zgodovino organizirane kulturne delovanja v Selah. Začelo se je z ustanovitvijo tamburaškega društva leta 1902, leta 1907 ustanovijo društvo »Planina«, ki se leta 1912 preimenuje v »Katoliško slovensko izobraževalno društvo »Planina«. Leta 1926 so začeli graditi farni dom, ki je bil eden od prvih slovenskih kulturnih domov na Koroškem in žarišče obširne prosvetne dejavnosti. Tudi Milka Hartmanova je tu imela svoje kuharske tečaje, da ne govorimo o igrah, posvetih, koncertih in drugih izobraževalnih tečajih. Leta 1928 si je društvo nabavilo svoj radio, podobna pridobitev kot danes internet. Posebno naj bo omenjena bogata knjižnica.

Nacizem je na mah zatrl cvetočo prosvetno dejavnost koroških Slovencev, v Selah so nacisti uničili večji del knjižnice ter zapise in arhiv društva, ki so ga prepovedali. Farni dom je zasedla vojaščina. Prav v Selah je nacistična strahovlada zapustila globoke rane in se je krvavo znesla nad zavednim prebivalstvom s pregonom slovenskih družin, z obglavljenjem domačinov, obsodbami na dolgoletne in dosmrtnje ječe, kacete in kaznilnice, z izgonom župnika Alojza Vavtija.

PROSVETNO DELO V SELAH

100 let organizirane kulturne dejavnosti

Domači slikarji

Vse to domačinov ni strlo. Že leta 1946 so v Selah obnovili kulturno dejavnost. Leta 1953 so ustanovili Pevsko društvo Sele, na Kotu pa je leta 1960 začelo delovati SPD »Košuta«, pozneje poimenovano po Hermanu Veliku. Leta 1960 so po načrtih arhitekta Janeza Oswalda začeli graditi novo cerkev s farnim domom, leta 1983 ustanovijo lasten oddelek Glasbene šole, leta 2001 obnovijo in posodobijo društveno knjižnico, ki ima trenutno 2500 knjig.

Učenje slovenskih pesmi

Za stoletnico si je društvo poleg številnih prireditev omislilo še akcijo »Naš jezik je lep«. Predstavil jo je Nanti Olip. Njen namen je, da mlado in staro spoznava narodovo literarno dediščino in se uči slovenskih pesmi. To učenje v štirih starostnih skupinah, ljudskošolski otroci, glavnošolski otroci, mladina in starejši, je povezano z natečajem, na katerem bo strokovna žirija ocenjevala znanje pesmi. Zmagovalce čakajo mi-

kavne nagrade. Olip upa, da bi se temu natečaju pridružila tudi druga slovenska društva.

Župan Engelbert Wasner je društvu čestital za stoletnico, poudaril je njegove zasluge za splošno kulturno rast v Selah in napovedal ustrezno finančno podporo občine, da bo društvo načrtovane prireditve moglo tudi izvesti. Osrednja kulturna prireditev ob stoletnici društva bo 2. junija 2002.

Domači slikarji

V obnovljeni farni dvorani razstavljajo od ponedeljka naprej domači slikarji in likovniki, vsi po vrsti zagnani ljubitelji likovne dejavnosti in celo slikarski samouki. Splet motivov in tehnik, ki se jim posvečajo, obsega akte, pokrajinarstvo, ikone, slike na steklo, risbe s svinčnikom in ogljem, oljnate in akrilaste slike, portrete ter seveda abstraktno sli-

karstvo. Prav tako pestra je tudi starostna in poklicna raznolikost razstavljalcev. Najstarejši je Jurij Mak s Kota, star 81 let, najmlajši pa 20-letni Marko Oraže. Poleg obeh omenjenih na razstavi sodelujejo še Marica Čertov, Gustav Januš, Olga Dovjak, Hanzi in Folti Čertov, Franci Oraže, Hanzi Mlečnik-Jani, Karli in Danijel Dovjak ter Roman Roblek.

Čeprav je jubilent, društvo KPD »Planina«, pri iskanju umetnikov preresetal vso okolico, je možno, da ni bilo mogoče odkriti vseh skritih talentov. Ker se bojo letos v farni dvorani zvrstile še druge razstave, je upati, da bojo vsi domači umetniki lahko pokazali svoje stvaritve.

Večer v farni dvorani so oplešali učenci Glasbene šole.

Franc Wakounig

KAVARNA »PAZZO« FOTORAŠTAVA BLAŽA ŽUPANČIČA

Življenjske teme skozi objektiv

Razstavljeni motivi v pliberski kavarni »Pazzo« so bili prvotno namenjeni za projekt »Biennale sanitas« v letu 2000, v plesni šoli Gregeja in Jasmine Krištof v Dvoru.

Fotograf Blaž Župančič, ki živi in dela v Ljubljani, ima svoje korenine tudi na Koroškem, saj je njegova mati rojena v Lešah v Rožu. S Koroško pa ga vežejo sorodniški in prijateljski stiki ter številna poznanstva. S foto-

Fotoumetnik Blaž Župančič Foto: Stukelj

grafskimi posnetki pa se prvič predstavlja širši javnosti na južnem Koroškem.

Cikel posnetkov z naslovom »ABC življenja« je narejen v črno-beli tehniki in simbolizira socialno-zdravstvene teme našega življenja. Fotografija zanima poleg poetičnega iskanja podobe tudi izraznost in treznost predvsem predmetnega upodabljanja. S črno-belo tehniko mu uspe prikazati bistvenost in globino podob. Nekateri posnetki (zobne ščetke, WC, tipke pisalnega stroja, krogla idr.) so navidezno banalni, manj pomembni, vendar po točnejšem pogledu posredujejo nekakšen globlji pomen.

Razstava je na ogled do konca februarja, med obratovnim časom. *M. Š.*

PRIREDITVE

ČETRTEK, 24. 1.

- ŠENTJAKOB, farna dvorana – KKZ
08.30 Gostovanje lutkovnega gledališča Maribor s predstavo »Janko in Metka«. Ponovitev ob 9.30 in 10.30
LEPENA, v ljudski šoli – Glasbena šola
17.30 Nastop učencev glasbene šole
LEDINCE, v ljudski šoli – Glasbena šola
18.00 Nastop učencev glasbene šole

PETEK, 25. 1.

- CELOVEC, Interkulturni center Ljudski dom, Südbahngürtel 24
18.30 Erwin Köstler: Mati-domovina-Bog; predavanje, Slovenci in Jugoslovani (1913) branje, diskusija: moderacija Andrej Leben

SOBOTA, 26. 1.

- ŠENTJANŽ, k & k
9.00 »Vežbanje spomina« »Die Tücken der Gedächtnislücken«. Prijave: 0463/514300-13
ŠMIHEL, farna dvorana – KPD Šmihel
19.30 Komedija »Dobrodošla Miss Agata«. Gostuje gledališka skupina Hribci iz Martinjega vrha v Sloveniji
GLOBASNICA, pri Šoštarju – SAK
20.00 Ples SAK. Za ples igra ansambel Svetlin
ŽELEZNA KAPLA, Hotel Obir – Čebelarsko društvo Železna Kapla
20.00 Čebelarski ples. Za ples igrajo Podjunski muzikantje

NEDELJA, 27. 1.

- ŠENTJANŽ, k & k – SPD Šentjanž
9.30 Redni občni zbor
ŠENTJANŽ, k & k
10.30 Otroški program. Pravljična ura z Anjo Stefan

TOREK, 29. 1.

- DUNAJ, Slov. znanstveni inštitut – Dunajski krožek
18.00 Predstavitve knjige in praznovanje avtorjeve 65-letnice: Andrej Kokot »Koroški rožni venec«. Knjgo po predstavila univ. prof. Katja Sturm-Schnabl; glasbeni okvir: MePZ KSSŠ

PETEK, 1. 2.

- CELOVEC, Tischlerjeva dvorana
18.00 Premiera »Debela Repak«. Nastopa lutkovna skupina Pika SKD Celovec

90 let Čebelarskega društva Železna Kapla

Vabilo na

Čebelarski ples

v soboto, 26. 1. 2002, ob 20. uri v Hotelu Obir

Igrajo: Podjunski muzikantje

Predprodaja vstopnic: 2,50 evra (ATS 34,40)
Večerna blagajna: 3,50 evra (ATS 48,16)

Vabljeni!

- DUNAJ, Slov. kulturni center Korotan – SKC Korotan
19.30 Literarna diskusija »Slovenska literatura in globalizacija« Sodelujejo: Niko Grafenauer, Janko Ferk in Boris Pahor.
ŠENTJANŽ, k & k – Vaška skupnost Šentjanž
20.00 Pustna seja

SOBOTA, 2. 2.

- REKA PRI ŠENTJAKOBU, Hotel Thomashof – KD Peter Markovič
15.00 Slovenski kulturni praznik z uro pravljič. Gost Niko Kupper, Poje pevka skupina Didldumdaj
SVEČE, pri Adamu – SPD Kočna
20.00 Pust s Kočno. Igra Podjunski trio
ŠENTPRIMOŽ, kulturni dom – SPD Danica
20.00 30. Ples Danice. Igra Alpe Adria Band

NEDELJA, 3. 2.

- RADIŠE, kulturni dom – SPD Radiše
10.30 Vila malina. Gostuje otroška lutkovna skupina KPD Šmihel
LEPENA, pri Kežarju – SPD Zarja
11.00 Smučarska tekma

TOREK, 5. 2.

- CELOVEC, Tischlerjeva dvorana
17.00 Predpremiere »Sinjemodri Peter«. Premiera ob 19. uri. Nastopa lutkovna skupina Navihanci SKD Celovec
ŠENTJAKOB, društvena soba – Glasbena šola
17.00 Nastop učencev glasbene šole
ŠENTJANŽ, k&k – Vaška skupnost Šentjanž
20.00 Pustna seja

SREDA, 6. 2.

- VETRINJ, samostan, dvorana fresk – DSPPPA, SPZ, KKZ
19.00 Slavnostna prireditve ob slov. kulturnem prazniku ob 100-letnici rojstva Milke Hartman. Spored: MoPZ »Foltej Hartman«, Ansambel Drava, Klavdija Daniel in Franci Kuežnik (recitacija), slavnostni govornik: Feliks J. Bister

ČETRTEK, 7. 2.

- ŠKOCJAN, turistična dvorana občine – KD Škocjan
19.30 Koncert ob 100-letnici rojstva Milke Hartman. Nastopajo: MePZ Obirskega pevskega društva, vokalna skupina Trem, MoPZ Franc Leder-Lesičjak, vokalna skupina Nomos, Oktet Suha, PIS KPD Drava
ŠENTJANŽ, k & k – Vaška skupnost Šentjanž
20.00 Pustna seja

PETEK, 8. 2.

- ŽELEZNA KAPLA, farna dvorana – SPD Zarja in SPD Valentin Polanšek
19.30 Prešernova proslava
ŠENTJANŽ, k & k – Vaška skupnost Šentjanž
20.00 Pustna seja

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PE 25.01. ■ 18.00 Zrcalo kulture: Koroški koledar/ SPZ; Wallas: Einführung ins Judentum 18.45 Poročila 19.00 Proud To Be Loud 20.00 BBC News 20.06 Global Loops 22.00 Rdeči Boogie/ glasbeni magazin 23.00 Sto decibelov 24.00 Soundtrack tedna 01.00 Zrcalo kulture (pon.) 02.00 Glasba - jazz/world 05.45 Na današnji dan

SO 26.01. ■ 18.00 Svet je vas 18.45 Poročila 19.00 Special: Europa von unten 20.00 BBC News 20.06 Yugo-Rock 23:00 Siesta 24.00 Glasba - jazz/world 05.45 Na današnji dan

NE 27.01. ■ 18.00 Nedelja drugače – življenje in delo Janeza Puha /I 18.45 Poročila 19.00 Music For The Masses / glasbeni magazin 21.00 Glasba 22.00 For Those About To Rock 24.00 Sto decibelov (pon.) 01.00 Nedelja drugače (pon.) 02.00 Glasba - jazz/world 05.45 Na današnji dan

PO 28.01. ■ 18.00 Zdrava ura: dr. Inzko 18.45 Poročila 19.00 Ta mera/ ženski magazin 20.00 BBC News 20.06 Oklahomo 21.00 Take The Jazz Train 23.00 Context XXI 24.00 Forum: Bildungschance - Frühkindliche Mehrsprachigkeit 01.30 Glasba - jazz/world 05.45 Na današnji dan

TO 29.01. ■ 18.00 V pogovoru: Janez Balazič 18.45 Poročila 19.00 SchülerInnenradio: Bezirksmedienzentrum Spittal 20.00 BBC News 20.06 Noche Latina 21.00 Svet je vas (pon.) 22.00 Special (pon.): Europa von unten 23.00 Vešča 0.30 Glasba 01.00 V pogovoru (pon.) 01.45 Glasba - jazz/world 05.45 Na današnji dan

SR 30.01. ■ 18.00 Literarna kavarna: Johannes Lindner zu Ehren: Klaus Demus und Michael Guttenbrunner 18.45 Poročila 19.00 Voz Latina 20.00 BBC News 20.06 Ruff Radio/ Hip Hop 22.00 Mad Force/ Hip Hop 24.00 Glasba - jazz/world 05.45 Na današnji dan

ČE 31.01. ■ 18.00 Po Koroškem: Kantautor Hans Triebnig 18.45 Poročila 19.00 Yesterday & Today 20.00 BBC News 20.06 Freak Show 21.00 Izven zakona 22.00 Ta mera (pon.) 23.00 Literarna kavarna (pon.) 24.00 Glasba - jazz/world 01.00 Po Koroškem (pon.) 01.45 Glasba - jazz/world 05.45 Na današnji dan

SOBOTA, 9. 2.

- OBIRSKO, pri Kovaču – SPD Valentin Polanšek
20.00 Pustni ples: igra trio Pavlič

NEDELJA, 10. 2.

- ŽELEZNA KAPLA, farna dvorana – SPD Zarja
14.00 Pustna prireditve. Ponovitev ob 18. uri

PONEDELJEK, 11. 2.

- GORNJA VAS, gostilna Hafner – KPD Drava
19.30 Koncert ob 100-letnici rojstva Milke Hartman. Nastopajo: MePZ Obirskega pevskega društva, vokalna skupina Trem, MoPZ Franc Leder-Lesičjak, vokalna skupina Nomos, Oktet Suha, PIS KPD Drava

OGLEAS UGODNO prodam gradbeno zemljišče, 2 km zapadno od Celovca, sončna lega, pribl. dve parceli po 750 m², po 28.342.– evrov (390.000.– ATS).

Tel.: 0664/7687015

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletext 299

ČE 24. 1. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zilja

PE 25. 1. ■ 18.10 Utrip kulture

SO 26. 1. ■ 18.00 Od pesmi do pesmi, ...

NE 27. 1. ■ 6.08 Dobro jutro, Koroška / Guten Morgen, Kärnten! / Duhovna misel 18.00 Glasbena

PO 28. 1. ■ 18.10 Kratki stik

TO 29. 1. ■ 18.00 Otroški spored

SR 30. 1. ■ 18.10 Glasbena mavrica 21.04 Večerni spored

RADIO DVA – 105,5

DNEVNI SPORED OD PONEDELJKA DO PETKA:

6.00 Dobro jutro 9.00 Sol in poper 12.07 Žurnal, nato glasba 3 krat 3 13.00 Klub Radio dva 15.00 Lepa ura 17.17 Žurnal 17.30 Naša pesem

Ob vsaki polni uri poročila ORF v nemškem jeziku, ob vsakih pol ure – poročila Radia dva v slovenščini

SO ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Otroški vrtljak 9.00 Sobotno dopoldne 12.00 glasbena 3 krat 3 13.00 Evropa v enem tednu 13.23 glasba 14.00 Slovenske popevke 15.00 Farant

NE ■ 6.00 Glasba (zborovska, narodnozabavna) 7.00 Domača budilka 8.30 Zajtrk s profilom 10.00 Zimzelene melodije 10.30 Svetopisemske zgodbe 11.00 Iz zlate dvorane 12.00 glasbena 3 krat 3 13.00 Radio dva v zrcalu 15.30 narodnozabavna in zborovska glasba 16.00 Vikend

DOBER DAN, KOROŠKA

NE 27. 1. ■ 13.30 ORF 2 • XXIII. Tischlerjeva nagrada dv. sv. dr. Valentinu Inzku • Večjezičnost – priložnost v življenju: medkulturno izobraževanje ob primeru jezikovne vzgoje v dvo- in večjezičnih otroških vrtcih • »Janko in Metka«: Lutkovno gledališče iz Maribora ponovno očaralo otroke • Predzadnje kolo rednega dela odbojarskega prvenstva: SK Zadruha Aich/Dob gosti dunajski Sokol

PO 28. 1. ■ 3.35 ORF2 15.55 TV SLO1 (Pon.)

Vsebino slovenskega televizijskega sporeda lahko preberete tudi na ORF-teletextu, stran 299.

Internet: <http://volksgruppen.orf.at>

TOREK, 12. 2.

- OBIRSKO, pri Kovaču – SPD Valentin Polanšek
14.00 Otroški pustni popoldan

PETEK, 15. 2.

- ŠENTJANŽ, k & k – Slov. planinsko društvo
19.00 Otvoritev razstave »Planine v sliki«
DUNAJ, Slov. kulturni center Korotan – SKC Korotan
19.30 Otvoritev razstave »Ljubljana na starih razglednicah«. Razstava bo odprta do 19. 3. 2002.

Slovenski vestnik – usmerjenost lista seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu. SV prejema podpore iz sredstev za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

UREDNIKA

Sonja Wakounig (-50)
E-mail: sonja.wakounig@slo.at

Tajništvo Urška Brumnik (-14)

Naročniška služba Milka Kokot (-40)

Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

TISK

Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA

tel. 0463/50566

VSI

Tarviser Straße 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

Zdravko Haderlap je v svojem 69. letu za vedno odšel od nas. Bil je gospodar na Vinkelnovem posestvu v Lepeni pri Železni Kapli in Vinkelnova družina je bila že vse rodove nazaj zavedno slovenska. Prav zato je bila praktično vsa družina tudi žrtev druge svetovne vojne.

Zdravkov oče je bil vpoklican v Hitlerjevo vojsko, pa se je odločil, da gre raje v partizane. Kot izkušen vojak je postal komandir kurirske postaje K9; izredno spodoben, previden in odločen ni skozi vso dobo svojega poveljevanja izgubil nobenega borca.

Zdravko je bil tedaj še po bič. Jeseni leta 1943 je dvajsetletni Zdravko pasel krave, preden je šel v šolo. Nenadoma je prišla policija, ki jo je vodil znani zločinec Orlitsch, in začeli so dečka pretepati in mučiti. Nekajkrat so ga obesili na drevo, pa ga spet spustili navzdol. Od njega so hoteli izvedeti, če ve za partizane in če oče prihaja domov. Potem so ga gnali proti Čemru, kjer so vklenili in odvedli še sina Johija Kogoja. Dva dni so ju preteпали.

Čez nekaj dni so policisti aretirali tudi Vinkelnovo go-

LEPENA

Umrli je Zdravko Haderlap st.

† Zdravko Haderlap

spodinjo, Zdravkovo in Tončijevo mamu, ter Mozganove, Kahove in Leopolda Osojnika. Mnogo od njih so odvedli v taborišče, med njimi Johija Kogoja-Čemra, Miha Sadovnika, Auprihova Ernija in Francija.

Ko je policija pripravljala novo akcijo, je Helena Kuhar-Jelka z obema sinovoma Vinkelnove družine, z Zdravkom in Tončijem, odšla v partizane. Tu je Zdravko postal kurir in hkrati najmlajši partizan na Koroškem, saj je imel šele 12 let.

Ob hitlerjanskem napadu na osvobodeno Savinjsko dolino se je štab V. relednega sektorja umaknil na Veliko plani-

no, kjer je vladala prava sibirski zima. Od tam so se partizani prebili na Gorenjsko. Po 14 dneh je Zdravko v partizanih srečal očeta na K9, kjer so partizani do konca vojne vzdrževali kurirsko službo.

Po končani vojni je Zdravko spet obiskoval lepensko osnovno šolo. S 15 leti je zagrabil za delo kot gozdni delavec in od grofa Thurna večkrat dobil nagrado za svojo marljivost.

Kljub težki mladosti je bil Zdravko vesele narave in rad je igral na harmoniko. Bil je ugleden čebelar in priden gospodar, kot lovec pa je bil tudi soustanovitelj Lovskega pevskega zbora v Železni Kapli. Z ženo Karlo sta vzgojila in spravila do kruha štiri otroke; hči Maja je znana pesnica in dramaturginja v celovškem mestnem gledališču, sin Zdravko pa znan kulturni delavec, režiser in koreograf.

Na njegovi zadnji poti ga je spremljala velika množica, pogrebne obrede je opravil dekan Peter Sticker. Ob odprtem grobu mu je v slovo spregovoril predsednik Zveze koroških partizanov inž. Peter Kuhar. Spomin na Zdravka bomo vselej nosili v naših srcih!

DVOJEZIČNA TRGOVSKA AKADEMIJA

9020 Celovec, Prof.-Janežič-Pl. 1

Kaj je potrebno za vpis na dvojezično TAK?

- uspešen zaključek 8. šolske stopnje
- znanje slovenskega jezika (prosti predmet ali dialekt)
- v nekaterih primerih je potreben še sprejemni izpit

Pouk poteka v nemškem in slovenskem jeziku. Poleg tega

sta na programu še obvezna angleščina in italijanščina ter hrvaščina kot prosti predmet. Šola nudi splošno trgovsko izobrazbo; v gospodarsko poslovalnem centru vodijo učenci sami svojo učno firmo in uporabljajo teoretična znanja tudi v praksi. Tudi v drugih predmetih se odvija projektno delo. Poudarek je tudi na izobrazbi v informacijski tehnologiji s tehniko omrežja, telekomunikacijo, razvojem software in WEB design.

Z uspešnim zaključkom dvojezične TAK imate: zrelostni izpit, obrtne upravičenosti (možnost ustanovitve lastnega podjetja), možnost študija na visokih šolah. Prijavite se lahko do konca februarja 2002. V izjemnih primerih tudi pozneje.

Za nadaljnje informacije pokličite po tel. 0463 / 38 24 00 ali e-mail direktion@hak-tak.asn-ktn.ac.at; spletna stran www.hak-tak.asn-ktn.ac.at

Mag Maja Amrusch-Hoja, ravnateljica

Pismi bralcev

Cerkev in slovenski napis

Čprav sem se v zvezi s slovenskim napisom v kotmirski cerkvi, ki so ga leta 1941 z beležem premazali nacisti, vse doslej pa koroška katoliška cerkev ni popravila tega nekulturnega dejanja, že nekajkrat oglasil, mi ta krivica ne da miru. K mojemu pisanju me je spodbudil članek v »Nedelji« 13. januarja letos na 3. strani pod naslovom »Evangelikanska Cerkev zaskrbljena zaradi jezikovnega spora«. V njem je v prvem odstavku zapisano: »Koroška evangelikanska

Cerkev je zaskrbljena zaradi eskalacije v koroškem jezikovnem sporu.

Bivši evangelikanski superintendent za Koroško in Vzhodno Tirolsko, Joachim Rathke, je v zvezi s sporom zaradi dvojezičnih tabel in smerokazov spomnil na zlato pravilo: »Kar želiš, da drugi tebi stori, to stori najprej njemu.«

Rathke tudi spominja na vlogo Slovencev ob plebiscitu leta 1920 in pravi: »Mi Korošci smo to nekoč doživeli in smo se naučili pred 80 leti. Zvestih sosedov ne moremo pozabiti. Sosed je sosed, ali govori moj jezik, ima svojo vero, se strinja z menoj ali ne. Kdor se spusti v vlogo sosedu, se bo zavzemal tudi za njegovo pravico. Mi Korošci in

Korošice hočemo živeti v miru in biti zvesti sosedje.«

V zvezi z mojim dolgoletnim zavzemanjem za obnovitev slovenskega napisa v kotmirski cerkvi pri ordinariatu krške škofije pa naj opozorim samo na njegovo pismo z dne 10. 11. 1997:

Sehr geehrter Herr Lajčahar! ... med drugim, »daß sich nur ganz wenige Einwohner des Ortes noch an diese slowenische Aufschrift erinnern können und die Erneuerung einer ausschließlich slowenischen Aufschrift zur gegenwärtigen Zeitpunkt nur Unruhe bringen und ein, auch der Anliegen der slowenischen Volksgruppe kontraproduktives Echo bringen würde ... und nur bei Vorliegen eines zahlenmäßig großen gegenteiligen Votums infrage gestellt werden kann.«

Ne bi hotel obtoževati, toda vsebino izjave gospoda Rathkeja in pisma ordinariata krške škofije lahko primerja vsakdo sam in si ustvari svoje mnenje. Nekoliko pa me vsa stvar vendarle spominja na sedanjo gonjo deželnega glavarja Haiderja, po kateri naj bi se Slovenci odrekli in pozabili na svoje zgodovinsko in kulturno utemeljene pravice.

Mit besten Grüßen
Peter Gstettner

Kristi Marinjak, 9071

ZVEZNA GIMNAZIJA IN ZVEZNA REALNA GIMNAZIJA ZA SLOVENCE

Prof.-Janežič-Platz 1, 9020 Celovec / Klagenfurt

OBJAVA

Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence v Celovcu sporoča:

1. Prijavni rok za vpis v 1. razred in višje razrede ZG in ZRG za Slovence v Celovcu se začne v ponedeljek, 11. 2. 2002, in traja do srede, 28. 2. 2002. Uradne ure so dnevno od 7.00 do 15.00 ure, ob petkih od 7.00 do 12.30 ure.

2. Ob prijavi za sprejem je treba predložiti spričevalo prvega semestra 4. razreda ljudske šole, rojstni list in dokaz avstrijskega državljanstva.

3. V naslednjih mesecih bo vodstvo ljudske šole sporočilo učni uspeh učencev, ki so se prijavili za vstop v gimnazijo. Nato bo ravnateljstvo gimnazije pravočasno obvestilo starše o sprejemu učenca/ učenke oz. o potrebnih sprejemnih izpitih. Ti izpiti bodo v sredo, 3. 7. 2002.

4. Za vstop v višje razrede veljajo podobna pravila. Priporočljiv je v tem primeru pogovor z ravnateljem. Prestop iz glavne šole v gimnazijo je mogoč.

5. Na osnovi šolske avtonomije je Odbor šolske skupnosti sklenil za leto 2002/2003 vodenje Kugyjevega razreda s slovenščino, nemščino, italijanščino in angleščino (1. C). V 1. b razredu bomo ponudili kot težišče angleščino.

6. Informatika bo integrirana v prvih razredih v predmete nemščino in slovenščino, v Kugyjevih razredih pa tudi še v italijanščino.

7. Starši bodo imeli pri zadostnem številu prijav tudi možnost popoldanske oskrbe svojih otrok.

Prijave za sprejem v gimnazijo lahko opravite osebno v šolski pisarni ali pa pošljete prijavnico s potrebnimi dokumenti na zgornji naslov.

Prof. mag. Anton Malle, vŕstv., prov. vodja

Marja Feinig si prizadeva za poživitev in ohranitev ljudske pesmi Foto: Štukelj

NOVA PESMARICA

Poživiti ljudsko izročilo

Lani novembra je izšla v Lotroški reviji »Pastirček« pri Mohorjevi založbi v Gorici pesmarica iz izključno ljudskimi pesmimi z vsega slovenskega oziroma mešanega ozemlja.

Izbor pesmi je pripravila naša rojakinja, ki živi z družino v Italiji, Marja Feinig iz Sveč, ki je napisala tudi vezno besedilo. S to pesmarico z naslovom »Eno si zapojmo...« hočejo izdajatelji ustreči učiteljem ter vsem tistim, ki se ukvarjajo z ljudsko pesmijo. Pesmi so tudi opremljene z enostavno klavirsko spremljavo oziroma akordi za kitaro, da bi petje teh pesmi lahko spremljalo glasbilo. Marja Feinig pravi v veznem tekstu takole: »Zavedamo se, da tako objavljena in nato zapeta pesem ni več pristno ljudska, saj je nekako odtujena okolju in razmeram, v katerih je nastala

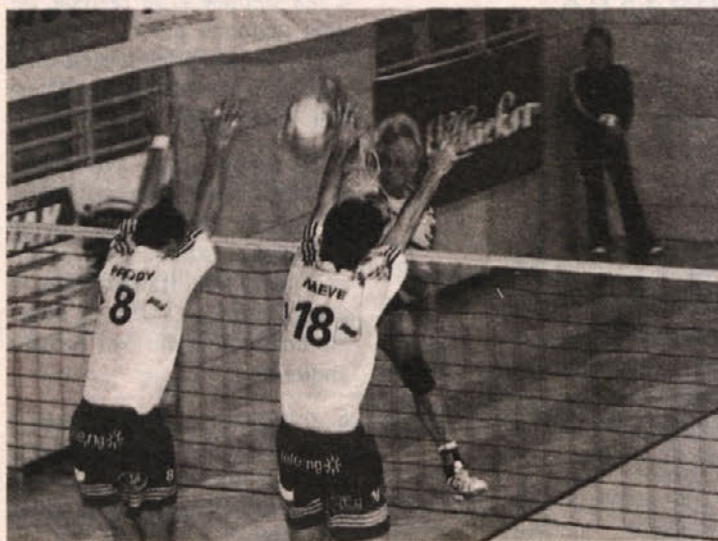
in se ohranila. Tak izbor dobi svoj smisel le, če ga znamo postaviti v vsebinski okvir, ki nam pomaga razumeti sporočilo pesmi. Pri obravnavanju ljudske pesmi moramo biti pozorni, da ne zbanaliziramo sporočila besedila in pozabimo na kontekst, v katerem so te pesmi nastajale in se ohranile. Če bomo z njimi ravnali s praviim odnosom, nam bodo posredovale veliko bogastvo spoznanj in občutkov. Gre torej za kulturno dejanje, ki nam tudi na ta način omogoča ohranitev te dediščine.«

Da bi bila pesmarica in zvočni posnetek čim bolj uporabna in v pomoč pri glasbenem pouku in učenju pesmi, so vsaki posamezni pesmi (skupno osem) dodali tudi shemo posnetka, medigre in število kitic. Pesmarico dopolnjujejo ilustracije in glosar narečnih izrazov, stane pa 10,33 evra. Na voljo pa je tudi zgoščenka in kaset. Pesmarico oziroma zvočne posnetke lahko naročite pri Krščanski kulturni zvezi v Celovcu.

M. Š.

ODBOJKA

Strah pred lastnim pogumom

Dunajčani (v belih majicah) so bili navsezadnje boljši

Foto: Štukelj

Vrhunska tekma med serijskim avstrijskim moštvom Vienna Hot volleys in Dobljani se je preteklo soboto pričela čisto po želji domačinov. Choch-

olak in co so ob glasni podpori navdušenih navijačev šli v vodstvo od vsega začetka in ga tudi nekaj časa hrabro branili (17:16). Profesionalno moštvo

z Dunaja, v katerem igra kar šest reprezentančnih ameriških igralcev in dva iz Hrvaške je imel sprva težave z nizko dvorano. Po nekaj nemarnih napakah in slabem servisu domačega moštva so gostje prevzeli vodstvo in tesno premagali Dobljane s 25:22. Drugi niz so Dunajčani prepričljivo dobili s 25:13. V tretjem nizu so se Dobljani spet pokazali z najboljšimi strani in igrali pogumno in dopadljivo odbojko. Vodili so že s 15:9, toda popustila je zbranost in velikan z Dunaja je strnil vse sile in zaslužen zmagal s 25:21.

Dob II je presenetljivo slavil zmago proti tretjevrščenemu Brucku s 3:1.

Prihodnjo soboto gostijo Dobljani moštvo Sokol z Dunaja, pričetek tekme je ob 19. uri. **M. Š.**

ŠAH

Nesrečen poraz SŠK »Obir«

V 6. krogu prvenstva koroške podlige je ekipa SŠZ/Zveza-Bank 1 prepričljivo premagala moštvo IBS Celovec vzhod s 5,5:2,5 in utrdila odlično tretje mesto na lestvici.

Hud in hkrati nesrečen poraz pa je doživelo drugo slovensko moštvo SŠK »Obir« Železna

Kapla I proti ekipi moštva Šahmaty Velikovec/Ruda JTK I z 1:7! SŠK »Obir«, ki je izgubil dve dobljeni partiji (Hans Ch. Wolte in Justin Polanšek), je z nepričakovano visokim porazom zdrsnil na 9. mesto na 12-mestni lestvici in se nevarno približal ekipam, katerim

grozi izpad iz podlige. Šahovska ekipa ASKÖ Bekštanj II je proti Weitensfeldu igrala neodločeno 4:4. Posamezni rezultati igralcev SŠZ/Zveza-Bank 1: MK Žiga Žvan 1, MK Blaž Kosmač 1, Arnold Hattenberger remi, Jozi Amrusch remi, Aleksander Lukan remi, Rupert Reichmann 1, Robert Hedenik 0, Justin Polanšek 0, Harald Wolte 0, Rudolf Meier 0, Johann Wolte 0, dr. Waysocher remi in Johannes Joscht 1.

Na lestvici vodi SG Hypo WAC Wolfsberg I 36,5 (18 match točk), druga je Ruda 30 (13), na odličnem tretjem mestu pa je SŠZ 28,5 (13). ASKÖ Bekštanj pa je na sedmem mestu z 24,5 točke (7). **I. L.**

Alpsko smučanje

Obetavna smučarka Desire Žnidar

Foto: Štukelj

Pretekli konec tedna so se smučarji in smučarke ŠD Šentjanž spet udeležili raznih tekmovanj po Koroškem in spet zabeležili lepe uspehe.

Helligenblut (veleslalom):

Na dobro pripravljene in zahtevne progi je zmagala Brigitte Esel v ženski skupini, Desire Žnidar pa je v svojem letniku osvojila odlično tretje mesto. Prav tako tretji je bil v svojem letniku v skupini šolarji II Marcel Quantschnig. Žal je po odlični vožnji izpadla Andreja Partl.

Simonhöhe (slalom):

Andreja Krušič je bila v ženski skupini po odlični vožnji prva, Vanessa Gasser je osvojila pri šolarkah II četrto mesto, Desire Žnidar pa je bila v svojem letniku peta. Andreja Partl je bila pri šolarkah I peta. Prvič je točkovala tudi Selanka Silke Uznik (DSG), ki se je uvrstila na sedmo mesto.

Golica (Elan masters cup):

Med številnimi udeleženci iz vse Avstrije se je Tomi Oraže pri seniorjih III uvrstil na odlično tretje mesto in bil najboljši Korošec. **M. Š.**

Sankanje

Preteklo nedeljo je bilo v Šmarjeti v Rožu sankarska tekma v skupini turne sanke. Tekmovanje je imelo bolj družabni značaj. Na dobro pripravljene progi so se spet odlično odrezali sankarji in sankarjine SŠK »Obir«. Skoraj v vseh skupinah so bili zmagovalci Obirčani, ki imajo letos optimalne treniške pogoje na domači progi v Koprivni.

Pri šolarkah je zmagala Darja Smrtnik, v skupini mladina je bil prvi Toni Smrtnik, drugi je bil Matija Smrtnik, tretji pa Flori Miklau. Pri mladinkah je osvojila prvo mesto Dana Smrtnik. Šele petletna Verena Smrtnik je bila pri otrocih I prva.

Pri seniorjih je odnesel zmago Hanzi Smrtnik, predsednik kluba Fridi Osojnik pa je po nekajletnem premoru spet štartal in bil odlični drugi.

Najboljši dneva je bil domačin Walter Žura (splošna moška skupina). **M. Š.**

3. februar: 1. Slovenski smučarski dan v Selah

Športno društvo DSG Sele-Zell in Slovenska športna zveza vabita na 1. Slovenski smučarski dan v nedeljo, 3. februarja, s pričetkom ob 12. uri v Selah-Borovnica (pri Pušcelcu).

Na sporedu je veleslalom za vse starostne skupine (en tek). Otroci od letnika 1992 tekmujejo na progi »Jama«, vsi ostali na progi »Pod križem«.

Rok za prijave traja do 1. februarja 2002 do 12. ure. Prijave sprejemajo ŠD DSG Sele-Zell, Igor Roblek, tel. 04227/7150, e-mail: igor.roblek.carnica-rosental.at oziroma Slovenska športna zveza v Celovcu, tel. 0463/318510, faks 0463/318506 ali pa lokalna športna društva.

Štartnina za otroke, šolarje in mladino znaša 3 evre, za odrasle pa 4. Dvig štartnih števil je na dan tekmovanja od 10.30 ure dalje pri Pušcelcu. Častno pokroviteljstvo sta prevzela predsednik upravnega odbora Posojilnice-Bank Borovlje dr. Franc Wutti in župan občine Sele Engelbert Wassner.

SODELOVANJE

SŠZ in ZSSDI na obisku v Ljubljani

Všilec dolžnosti direktorja za šport Slovenije Marko Kolenc je 16. januarja sprejel skupno delegacijo krovnih športnih organizacij Slovencev v Avstriji in Italiji na čelu s predsednikom Juretom Kufersinom (ZSSDI) in tajnikom SŠZ Ivanom Lukanom.

Razgovor je tekel predvsem o možnostih učinkovitejšega sodelovanja med Zavodom za šport in zamejskimi športnimi dejavniki. Na novo organiziran Zavod za šport Slovenije izvaja široko paleto dejavnosti, še posebej pa nudi učinkovito in strokovno pomoč izvajalcem športnih programov – tudi v zamejstvu. Posebej zanimive ponudbe, katere lahko koristi tudi zamejski šport preko svojih krovnih organizacij, so programi za otroke in šolsko mladino.

Na sestanku sta predstavnika zamejskih športnih organizacij seznanila direktorja Kolenca s položajem, težnjami in načrti zamejskega športa za leto 2002. Na srečanju v Ljubljani je bilo dogovorjeno, da bosta obe krovni športni organizaciji tudi letos

ŠPORTNE NOVICE IZ SLOVENIJE

Krimovke nadaljujejo zmagovati niz

Rokometarice Krima Ete Neutro Roberts, aktualne evropske prvakinje, so minulo soboto s 26:22 premagale makedonski Kometal in po dveh krogih lige prvakinj ostajajo neporažene. V prihodnjem krogu bodo Ljubljankanke igrale proti poljskemu Lublinu.

Mitja Kunc zapravlil zmago v Kitzbühlu

Slovenski smučar Mitja Kunc je po prvi vožnji slaloma v Kitzbühlu celo vodil, a je v drugo že v zgornjem delu naredil veliko napako, tako da je bilo sanj o zmagi na najpomembnejši tekmi svetovnega pokala in nagradi 50 tisoč evrov kmalu konec. Zmagal je Rainer Schönfelder iz Pliberka, Drago Grubelnik je bil sedmi, Kunc pa deseti. V kitzbühlski kombinaciji je bil Andrej Jerman četrti. **D.T.**

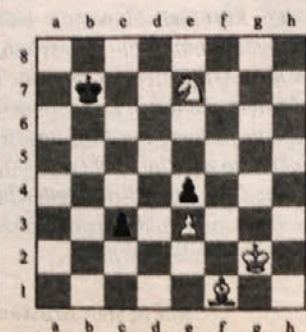
vsaj z enim projektom kandidirali v okviru razpisa o financiranju športnih programov, ki ga je razpisalo Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport. **I. L.**

ŠAHOVSKI OREH št. 183

Silvo Kovač

Študija V. Kivi

Prodor črnega kmeta na c liniji morajo bele figure pred promocijo zaustaviti. Toda, kako? Beli lovec in skakač sta daleč na obrobju šahovnice in tudi beli kralj je predaleč od razpleta.

Le pravilno medsebojno sodelovanje lovca in skakača daje belemu, ki je na potezi, možnost zmagovite kombinacije.

Rešitev oreha štev. 182

Beli ne more zadržati materialne prednosti, zato se odloči za prefinjeno žrtev dame za skakača, kar je presenetilo vele mojstra Keresa. 1.Dh6: gh6 2.Sc6; za črnega je ugodno 1. Tf6: Df6: 2.Sf3 Tf8. Aktivne bele figure napadajo črnega kralja 2...Df8 3.Se7+ Kg7 4.Lb2 v napad prihaja tudi črnopoljni lovec 4...Te8 5.Te6! in črni se je vdal! Na 5...Te7: odloči 6.Lf6: + itd.